

CSIKI LAPOK

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETI LAP.

MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN.

Szerkesztőségi iroda:

Csik-Szereda

Vár utca 214. sz. alatt,
hová

a lap szellemi részét illető
közlemények küldendők.

Kiadóhivatal:

Györgyjakab Márton

könyvnyomdája

hová

az előfizetési pénzek és
hirdetések küldendők.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 4 frt.

Félévre . . . 2 frt.

Negyedévre . . . 1 frt.

Hirdetési díjak:

3 hasábos petsorért vagy
annak helyéért 5 kr.

Bélyegdíjért külön minden
beiktatásnál 30 kr.

Nyitott cikkek

soronként 10 kért közöl-
tetnek.

A brassói ünnepély.

A brassói magyarság karöltve a minden szép és jóért lelkesedni és tenni tudó Emkével, múlt hó 27-én leplezte le Székely Mózes erdélyi fejedelem emléktábláját.

Lélekemelő lehet minden oly ünnepély, mely a dicső múlt iránti illő kegyelettel s az ilyen ünnepélyeket leginkább megillető komolysággal foly le.

Mert a „múlt dicsősége alapja a jelen hírnevének, hatalmának“ s a költő szerint:

Csak törpe nép felejtethet ős nagyságot,
Csak elfajult kor hős elődöket.

Ilyen alkalommal félre kell tenni minden gyűlölséget, minden haragot; háttérbe kell szorítani a személyeskedés undok ördögét, el kell felejteni bosszút, sérelmet, mert azzal csak az ünnepély méltóságának és nagyszerűségének árthat akárki.

Sajnos! Brassóban nem így történt.

Ott elég tapintatlanul épen az alkalomra tartogatták némelyek elfojtott epés haragjuk megnyilatkozásait, s az emléktábla mellett egy botrányos közgyűléssel örökítették meg Székely Mózes emlékt.

Elég fájlalhatjuk, hogy épen Brassóban a magyarság végvárában tört ki a hagyományos rít viszály, s épen a brassói magyarok között, kiknek ott nehéz és szent hivatásuk elérhetésére, a legtestvériesebb összetartásra volna szükségük.

Hát nem látjátok brassói magyarok az ellenfél kárörvendő mosolyát, nem halljátok a tulzók diadalmas örömmujjongásait?!

Aggasztó az ellenség mosolya a hivek viszálykodása felett!

Ha a sereg éppen ott hagy föl az ütközettel, a hol az ellenség legjobban szorít, vajjon nem a kudarc-e a következménye? . . .

E lapok olvasói bizonyára ismerik a brassói ünnep lefolyását, tehát csak a személyek magatartásának hibáira szorítkozunk.

Nem vagyunk részrehajlók, nem rejtegetjük egyik fél hibáit sem, — őszinték leszünk.

Tapintatlanságot követett el az ellenpárt, hogy épen ilyen hazafias ünnepély komolyságát törte össze a személyes gyűlölet által szított titkárbuktatással.

De — véleményünk szerint — hihás a brassómezei Emke-választmány titkára is, tudva azt, hogy — bármennyire lelkes és buzgó ember — de a közügyek s kivált az Emke választmány élén, mint olyan, ki a többség bizalmát nem bírja: csak a czélnak árt, viszályt és egyenetlenséget okoz.

Már rég forr ez a méreg ellene. Már a nyáron a brassói magyar dalárda csupán azért tartotta magát távol a debreczeni dalárda által rendezett Emke estélytől, mert a „Brassó“ szerkesztője állott a fogadtatás, estélyrendezés stb. élére.

Itt is már a czélnak ártott.

Ha talán sikerült volna már akkor egyéni hiúságát legyőznie, nem érnék meg azt, hogy éppen egy nemzeti ünnep alkalmával lobbanjon föl a személyes gyűlölet hamu alatt égő tüze, minden jobb érzésü ember fájalmára.

És többször tapasztalhatta, hogy nem szeretik. Lázás munkássággal s valóban csak dicsérhető buzgó tevékenységgel akarta ellensúlyozni a népszerűtlenséget, de nem sikerült.

Sed factum infectum facere non potest.

Gondoljon a brassói magyarság szent hivatására, honfiai kötelességére, s gondoljon a költő szavaira:

A porszemét, mely csak magában áll,
Elfújja egy kis szellő, egy lehellet,
De hogyha összeolvad, összenő,
A porszemekből szikla alakul:
A fergetőg sem ingathatja meg.

IIIh. J.

Egy kis rektifikáció.

II.

Ezután a „Viszhang stb.“ írója visszatér „a gyakorlati élet stb.“ mondat megmagyarázására s „természetesnek“ találván sejtetni magát, egy kis személyeskedéssel és czélzatossággal élni: egy csomó „ha“ (kötőszóra) ra igazán egy csomó nyakatekert feltehető okoskodást fűz. „Ha“ így, „ha“ úgy, „ha“ amugy stb. De ezek, miután én sem így, sem úgy, sem amúgy nem, — tehát szarvas bölcselkedéseknek maradnak, melyeknek azonban egész építménye idézett 39. sz. cikkem elolvasása után romba hull, mert a t. olvasó látni fogja, hogy én ama sok „ha“-ra épített feltevésre alapot nem nyújtottam; hogy „a mai világnézettel, az emberiség mai felfogásával és évezredekkel ezelőtt vallott hitével“ stb. nem foglalkoztam; hogy ezekkel megvagyok-e elégedve, vagy nem, nem nyilatkoztam, s ez mitse változtatna úgyis a dolgokon; — hogy szerintem „a tudós sok költséggel és nem sok tanulással lesz-e tudóssá“, vagy ellenkezőleg és hogy vannak sok költség árán csinált, gögös, tudós névre hallgatók — és kevés költség árán, sok tanulással lett, józan, becsületes, szerény és tudományokkal nem hivatkozó tudósok: azt elhallgattam; hogy a „modern“, tehát a XIX. század (nem=) végén élő tudósok, lelketlen huzavonó nyúgei a nép és társadalomnak: nem mondtam; hogy ilyenek lehetnek: azt se állítottam; hogy a „modern“ szónak minő értelmet tulajdonítottam: nem nyilatkoztam; hogy a tudomány bajnokairól milyen felfogást táplálok: nem mondtam, de itt kijelentem, hogy a józan és becsületes tudomány és tudós-osztály iránti határtalan és azt megillető tisztelet- és nagybecsülésben senki által sem engedtem soha magamat tulszárnyaltatni, de viszont a jellemtelen és pöffeszkedő gonosz tudás elleni megvetés- és gyűlöletben sem; s hogy „a jelen, mint a régi korban élt s élő tudósok szobrait . . . porba dönteni, emléküket szívemből és a történelemből kitörölni, ezen osztály helyett egy mást dicsőíteni akartam és törekedtem volna: hamis feltevés, melyet visszautasítok, vagy hogy erre képes is volnék: csak nagyzó ész hóbortos gondolata lehet; s hogy mindezt cikkem és idézett soraiból pedig csak a túlhajtott bölcselkedési inger

és túlélnék képzelődés hamiskás kapkodása sütheti ki: mondani fölösleges; — továbbá, hogy Kókán lehet tudós, nem kételkedem, de hogy becsületes és lelkiismeretes ember, és hogy ismert tényével Istennek, a hazának és társadalomnak nagy szolgálatot tett: azt kétségbevonom; hogy Eiffelt a felfogás eszményiségéből épen segédei emelték a magasztalás tárgyává, a világ nyolczadik csodájává; hogy a segédek nélkül Eiffel tárgytalan és bámulatot alig keltő csodátlan nagyság marad; hogy egy „állása kötelességeihez kellő szakismerettel és kötelességtudattal bíró“ egyén oly nagy szolgálatot tehet, mint Eiffel tett művével Istennek, hazájának, a társadalomnak; hogy a munkás méltó az ő munkáját megillető béréhez; s hogy a társadalom és emberiség összhangozott egysége a kicsinyek és nagyok csillagása és erősítő stb. istenileg összeillesztett műveiből domborodik ki; — hogy ezen eszmének megvalósítása szolgált egyelől indokul az idézett, soraiban megtépett cikkek megírásánál; hogy ezzel segély- és ösztöndíjainknak az érettséghez nem kötött kiosztásában az egész társadalom egységét kívántam felölelni: — mind oly tények, melyeket a „Viszhang stb.“ írója — akár milyen eszetekert és légből kapott frázisokkal — tehet vita tárgyává, de melyek csak az érettségihez kötött s ezzel szemben ellenézetet — úgy látszik — nem tűrő nézete támogatására, — melyet én különben nagyra becsülök s tőle — feltéve, hogy ez igaz meggyőződésen alapszik — el nem vitatok, — ép oly kevés támpontot nyújtanak, mint a mily kevés gyengítik meg az én communisticusnak látszó, de a viszonyoknak megfelelőbb s a nevelés és oktatás eszméjével sem ellenkező nézetemet az érettségi körül.

Sok szó férne még a „Viszhang stb.“ írója személyeskedésbe hajló ferdítéseire, de én őt arra térre kísérni nem akarván, legyen elég most ennyi elmagyarázott soraim helyreigazítására — és arra, hogy a „Viszhang stb.“ írójának minden ok nélkül rám vonatkoztatott sorait a maguk értékére szállítsam le és az ügyet a t. olvasók részrehajlatlan elbírálására bizzam. Különb Isten velünk!

V.

Csikvármegye törvényhatósági bizottságának üléséből.

Csikszereda, 1889. okt. 30.

Megyénk törvényhatósági bizottsága az előre közzétett program szerint múlt hó 30-án tartotta meg őszi rendes közgyűlését Mikó Bálint főispán elnöke alatt.

A közgyűlésből kiküldött meghívó bizottság élén d. e. 10 órakor főispán ur ömeltósága a tanácskozási teremben megjelenvén s a tanácskozást megnyitotta és egyuttal bejelentette, hogy az utolsó közgyűlés óta kinevezte a k.-alcsiki járásba dr. Berger Leót, a szépvízi járásba dr. Spitzer Jakabot járásorvosokká; Dájbukát Istvánt közigazgatási joggyakornokká; Szász Lajos joggyakornokot pedig Szereda városi rendőrkapitányává helyettesítette; továbbá jelenteni méltóztatott, hogy a központban, valamint a szolgabírói járásokban az ügyvitelt személyesen megvizsgálta, s arról győződött meg, hogy az semmi kifogás alá nem esik, a pénzkézelt megnyugtató s így a tisztikar eljárása a kívánalmaknak mindenben megfelel.

A főispáni jelentés helyeslőleg és illetve örömmel vétetett tudomásul.

Ezután B e c z e Antal alispán ur olvasta fel jelentését mely következőleg szól:

Méltóságos Főispán ur!

Tekintetes Törvényhatóság!

A most megkezdett gyűlésre szerkesztett jelentésemet van szerencsém előterjeszteni a következőkben:

I. A központi közigazgatás ügymenete 9 iktató és 4 nyilvántartási jegyzékben vezetetik s ezek f. október 28-ig így állanak:

1. Alispáni iktatóra érkezett 6544 ügydarab, 1888-ról átjött 14, összesen 6558. Ebből ellátott 6519, függőben van 39.

2. Kihágási iktatóra adatott 218 ügydarab Ebből elintéztetett 212, függőben van 6.

3. Törvényhatósági iktatóra adatott 221 1888-ról átjött 66, összesen 2287. Elintéztetett 2026 függőben van 261, melyek nagyobb része mai nap a tek. tvhatóság elé terjesztetik.

4. Közig. bizottsági iktatóra adatott 1160 ügydrb, 1888-ról átjött 48, összesen 1208. Ebből elintéztetett 1187, elintéztetlen 21.

5. Központi választmányi iktatóra adatott 46 ügydrb, s az el is láttatott, 1888-ról pedig nem jött át elintéztetlen ügydarab.

6. Erdőrendészeti iktatóra adatott 134 ügydarab, 1888-ról átjött 10, összesen 144. Elintéztetett 123, függőben van 21.

7. Árvaszéki iktatóra adatott 5173 ügydrb, 1883-ról átjött 19, összesen 5192. Ellátott 5184, elintéztetlen 8.

8. Kebli pénztári iktatóra adatott 1783 ügydrb s az el is intéztetett, 1888-ról pedig függő ügy át nem hozatott.

9. Nevelési kölcsönpénztári iktatóra adatott 892 ügydarab, s az hasonlóképpen elintéztetett, 1888-ról pedig függő ügy át nem hozatott.

Összesen tehát 1888-ról átjött 157 ügydrb, 1889. év folyamán beadott 18,171; együtt 18328. Ebből elintéztetett 17972, s jelenleg elintéztetlen van 356 ügydarab.

Ezenkívül a fegyverszabadalmi és lőporvásárlási jegyzékben áll 204. A marhalavél kiadási jegyzékben 90,100. A 15 napos utlevél nyilvántartásában 160; és a külföldre szóló egy évre érvényes utlevél nyilvántartási jegyzékben 5517. M. hez hozzátéve a számvevő 636 vizsgálati és a t-ügyész 360 véleményezési és nyilvántartási számaikat az év folyamán, október 28-ig elintéztetett összesen 115,304 ügyszám.

II. A pénztárak állása következő:

A) A kebli pénztárnál kezelt alapok készpénzben, köz- és magán-kötelezvényekben.

1. Letétemények	18,025 frt 49 kr.
2. Házi pénztár	1,953 frt 91 kr.
3. Árvai pénztár	132,019 frt 03 kr.
4. Szeredai kór-ház-alap	27,890 frt 80 kr.
5. Gyergyói kórház-alap	15,924 frt 25 kr.
6. Betegápolási alap	1,862 frt 73 kr.
7. Út-alap	1,242 frt 16 kr.
8. Közmunkaváltság-alap	922 frt 73 kr.
9. Ipariskolai alap	707 frt 26 kr.
10. Állategészségügyi alap	90 frt 75 kr.
11. Tartalék-alap	2,552 frt 80 kr.
Összesen	203,171 frt 91 kr.

B) A nevelési kölcsön-pénztárnál kezelt alapok készpénzben, köz- és magán-kötelezvényekben.

1. Ruházati alap	257,543 frt 80 kr.
2. Lóbeszerzési alap	34,539 frt 87 kr.
3. Birtokváltság-alap	121,704 frt 15 kr.
4. Székely kivándorlási alap	7856 frt 59 kr.
5. Tisztviselői nyugdíj-alap	35,362 frt 50 kr.
6. Jegyzői nyugdíj-alap	5,020 frt 84 kr.
7. Leányiskola-alap	27,705 frt 99 kr.
8. Nevelési alap	34,578 frt 41 kr.
9. Ipar-alap	14,307 frt 05 kr.
Összesen	536,610 frt 20 kr.

A házi pénztárnál kezelt alapok természetű, a tartalék-alap és gyergyói kórház-alap kivételével — folytonos forgalom lévén, egy bizonyos időre szóló összehasonlítást egybeállítani nem lehet. Míg a nevelési kölcsön-kisegítő pénztárnál levő alapokról némi tájékozásul a következőket említem fel: Ó cs. és ap. királyi Felségének 1869. február 16-án kelt legfelsőbb elhatározásával a revindikált havasok, azzal kapcsolatban a ruházati és lóbeszerzési pénz alapok visszaadatván, a nevelési kölcsön-kisegítő pénztár működését megkezdette, 1870. márczius 29-én.

Ekkor volt a ruházati alap urbéri kötvényben 76,534 frt 15 kr., készpénzben 38,473 frt 28 kr. a lóbeszerzési alap urb. kötvényben 9015 frt 45 kr., készpénzben 1856 frt 91 kr.; — ma az előbbi készpénzben, köz- és magán-kötelezvényben 257,573 frt 80 kr., az utóbbi pedig szintén készpénzben, köz- és magán-kötelezvényben 34,539 frt 87 kr. Ezenkívül az eddig évi 200 frt hasznóbért alig hajtó lakosság telepítvényi birtoka megváltása után létesített 1887-től kezdve 121,704 frt 16 kr. alal rendelkező birtokváltság-alap, — 1869. év farsangján az akkori tisztikar által rendezett bál

jövedelméből a 7856 frt 59 krt tevő székely kivándorlási alap. A havasok jövedelmének évi megtakarításából a 34,578 frt 41 kr nevelési alap, a 24,705 frt 99 kr. leányiskola-alap, és a 14,307 frt 5 kr ipar-alap; valamint közelebbi években a tisztviselők önmegadóztatása árán a 33,362 frt 50 kr tisztviselői nyugdíj-alap, minthogy ez összeghez nincs hozzászámítva a tek. törvényhatóság nagymérvű és nagybecsű adományai. — A növekedés 1870. márczius 29-től mostanig tehát tesz 420,740 frt 79 krt. Pedig beállítottuk és fenntartjuk a csikszeredai földmives-iskolát, a polgári leányiskolát; állandó ösztöndíjat adunk a csikszeredai, alfalvi földmives- és gyósztmiklói polgári iskolához évi 3500 frtban. Állandó ösztöndíjat adunk a gazdaszat, bányaszat, erdőszet, polytechnikum és katonai akadémia egy-egy tanulójának évi 1500 frtban, állandó segélyt adunk Somlyón egy tanár és zenetanár fizetéséhez évi 650 frtban az internátus fenntartásához évi 474 frtban, állandó segélyt adunk nevelési célra Gyergyósztmiklós nagyközségnek évi 1000 frtban, és állandóan évenként ideiglenes segélyt nyújtunk a különféle közép iskolákban és egyetemeken tanuló ifjaknak legalább évi 1000 frtban, és közelebről ezen felül a lóbeszerzési alaplól szintén legalább évi 100 frtban s e mellett mint volt szerencsém kimutatni isten jóvoltából és saját számító igyekezetünkkel mégis a fennebb kimutatott összeget takarítottuk meg és tökécsítettük.

1884 január 1-én a most nem sokára lejáró tisztviselői választási ciklus kezdetén az alapok következőleg állottak.

1. Ruházati alap	244960 frt 28 kr
2. Lóbeszerzési alap	27668 frt 97 kr
3. Birtokváltság alap	43081 frt 04 kr
4. Nevelési alap	274 frt 99 kr
5. Iparalap	9832 frt 88 kr
6. Székely kivándorlási alap	5619 frt 24 kr
7. Utalap	50 frt 28 kr
8. Leányiskolaalap	3467 frt 22 kr
vagyis a nyugdíj alapokban levő	40383 frt 34 kr
leszámításával a hat év alatti növekvés tesz	161182 frt 44 krt, az előbb részletesen felsorolt évi kiadások hordozása mellett.

Minden lehető megtett tehát a tisztikar, hogy a megye magán vagyona az adott körülmények között nemcsak biztosíttassék, hanem észszerű takarékosággal növesztessék is. És ezt minden dicsekedés nélkül nevezhetem érdemnek, mert míg más megyékben a rendes megyei adminisztracionál nincs más kötelessége a tisztikarnak, addig Csikvármegyében e szép magán vagyon felügyelete, ellenőrzése és jövedelmeztetése is az ő kötelessége s így kétszeres a teendője. — Lehet, hogy egyikben és másikban fogyatékosok voltunk, de az őszinteségről és tiszta kezű eljárásról teljes önértetünkkel felelünk, s tényeinket minden fenntartás nélkül bocsátjuk a nyilvánosság részletes bírálatá alá.

Egyebet volt szerencsém augusztus havi jelentésemben rámutatni, s azóta csak azon lehangoló változott körülményt említem fel, hogy az augusztus 30-iki általános vizár a gazdasági állapotokat még elviselhetlenebbé tette, mert nevezetesen a kászoni községekben házak, gazdasági épületek, termények, takarmányok, hidak és utak megsemmisítésében több mint huszezer frt kárt okozott.

Az Uzvölgyben nyomtalanul elsodortatott 14 nagy hid és mintegy 9 kilométernyi út, ezenkívül az ottani összes útvonal megrongáltatott, úgy hogy ezen vonal járható állapotba helyezése többet kíván 30 ezer frtnál. Menaság-Ujfalu, Szt-György és Bánkfalva községekben a Fisák patak felismerhetlenségig elmosott és elsodort 7 belső telket, alapjából elvitt 7 lakházat, 9 csürt, 9 istálot, 5 malmot és 1 sütőházat; — a mezőkről, a községekben sok kalászos gabonát, takarmányt és gazdasági eszközt, — az itt okozott kár 19 ezer forintot felül becsültetett.

Összerombolta ezeken kívül a szentmártoni, szentgyörgyi, szentsimoni és csatószegei megyei uton levő hidakat, megrongálta igen sok helyen az úttestet, eltemette és eliszapolta a csiki részeken igen kevés kivétellel az összes sarjutermet.

A felcsiki részeken leginkább pusztított a gyimesi völgyben, hol az állami útban okozott fejtűnő nagy kárt; pusztított ezenkívül Csomortán, Pálfalva és Kód alatti községekben, valamint a határszéli telepeken; — míg Gyergyóban a Békás és Domuk völgyben létesített költséges vízműveket semmisítette meg.

Ezek felemlítésével alázatos előterjesztésem azzal zárom be, hogy miután a nemsokára lejáró 6 évi megbízatásban ez az utolsó jelentésem, méltóztassék a tekintetes Törvényhatóság és méltóságos Főispán ur tudomásul venni, s amennyiben ebből és a megelőzöttekből s más tényekből azon meggyőződés merítettett, hogy a tisztikar legalább jóindulattal igyekezett helyét betölteni, méltóztassanak ezt jövőre fogyatkozásaink mellé jóba írni.

Csikszereda, 1889. október 28-án.

Alázatos szolgálja

B e c z e A n t a l, alispán.

A felolvasott jelentés élénk éljenzéssel fogadtatott s a közgyűlés bizalmát és elismerését fejezte ki jegyzőkönyvileg a tisztikarnak a végére járó 6 évi ciklus alatt kifejtett buzgó és sikeres működéseért.

A folyó ügyek közül kiemeljük a következőket:

A vármegyei közigazgatási, árva- és gyámhatósági szükségletekről 1889. évre szerkesztett költségvetés 47,300 frt bevétel és ugyanannyi kiadással elfogadtatott.

A vármegyei útiszemélyzet kiegészítése és teendőinek megállapítása iránti szabályrendelet a kereskedelemügyi miniszterium által tett észrevételek figyelembevételével kiigazítatván, a kormányhoz megerősítés végett felterjesztetni határozatott.

A lószemléknek hol és miként leendő megtartása, valamint a magán, esetleg községi ménekkeli fedezetés feltételeire és a költségek módóni hordozására vonatkozólag miniszteri rendelet folytán egy szabályrendelet szerkesztése mondatott ki azon hozzáadással, hogy arra nézve előzetesen a megyei gazdasági egyesület véleménye is kikéréssék.

Idegen iparosoknak az egyes vásártartó községek hetivásárain iparcikkeikkel való megjelenés iránt a törvényhatóság által 1888. máj. 28-án szerkesztett szabályrendelet ismételt felterjesztésre is a kereskedelemügyi miniszterium által nem fogadtatván el, a közgyűlés a kényszernek engedve, — felhívni határozta Csikszereda város, Gyósztmiklós, Ditró és Szépviz hetivásártartó községek képviselőtestületeit az iránti nyilatkozattételre, miszerint jegyzőkönyvileg állapítsák meg és jelöljék ki azon iparágakat, melyeknek kizárása, vagy bevitele megengedendő lenne.

A megyei igazoló választmány által beterjesztett 1890. évi legtöbb adót fizető törvényhatósági bizottsági tagok névsora tudomásul vétetett s a kormányhoz felterjesztetni határozatott; — a folyó év végével 6 évi megbízatási idejüket letöltött törvényhatósági bizottsági választott tagok helyébe pedig az új tagok megválasztása elrendeltetett s annak foganatosítására minden kerületben november hó 16-ik napja tüzetett ki, s egyúttal a választási elnökök is kiküldettek.

Ezután megalakítottak, illetve újra szervezettek a következő bizottságok: a) közigazg. bizottság, b) központi választmány, c) igazoló választmány, d) bíráló választmány, e) állandó választmány, f) közegészségügyi választmány, g) helyettes tiszti ügyész, h) árvaszéki elnökök mellé szavazó bizottság, i) árvaszéki helyettes elnök, k) marharhák évenkénti megvizsgálására alakított szemle-bizottság, l) loavató bizottsági elnökök, m) megyei lótenyész bizottság, n) csikszeredai földmives felsőnépiskola és polgári leányiskolászék tagjai, o) községi és magán mének megvizsgálására alakult bizottságok. — (A megalakított, illetőleg újraszervezett bizottságok tagjainak és a választási elnököknek névsorát térszűke miatt nem közölhetjük.)

Végül az 1889. évi községi számadások megvizsgáltatására elnökül az illető községekbe 17 tag küldetett ki.

Az aradi siket-néma intézetbe egy 300 frtos alapítvány rendszeresített, s annak elnyeréseért megyebeli siket-némák részére pályázat rendelkezett kihirdettetni.

A községi pénzalapokból kölcsönadások csakis jelzalog mellett határozattak megengedhetőknak.

Udvarhelymegye közönségének egy a székelyföldön felállítandó iparkamara ügyében a kereskedelemügyi miniszteriumhoz intézett felirata hasonszellemlü felirattal pártoltatni határozatott.

Borsodmegye közönségének a pénzügyminiszteriumhoz intézett abbeli felirata, hogy a marhalavelek a községeknek kizárólag a kir. adóhivatalok által adassanak ki, szintén felirattal támogatni határozatott.

Az Emke szamosujvári közgyűlésében hozott azon határozatra, melynek alapján a megyék a közművelődési egyesület alapjának gyarapítására pótdadó kivetése iránt szólítottak fel, — a közgyűlés kimondotta: hogy tekintettel arra, miszerint az ez évi szűk termés miatt megyénk lakosságának majdnem felerésze kénytelen a törvényhatóság határán kívül keresni meg élalmát s e miatt midőn a lakosság jelenleg adóelengedés és könyörödmányért

nyújtja ki karját, a legjobb akarat mellett is pótadó felhasználásával a haza nagyságáért küzdő egyesület anyagi támogatásához a megye nem járulhat, s jelenleg be kell érnie azon szerény 500 frt adománnyal, mellyel kötelességének tartotta a megye annak idején az Emke alapvagyonát gyarapítani, különben is a rendelkezésre álló megyei vagyonnal a törvényhatóság a magyar kultúra terén éppen azon szolgálatot teszi a maga körében, mit az Emke.

A közelebbi tisztújítást elrendelő belügyminiszteri rendelet tudomásul vétetett s főispán urnak azon kéréssel határozott kiadni, hogy a tisztújításnak még a jelen év december havában leendő megtartására a határnap kitűzése iránt annak idejében intézkedni méltóztassék.

A megyebeli községek 1890. évi költségvetései a megyei számvivő által azokra vezetett észrevételek pontos betartására való utalás mellett, elfogadtattak; továbbá a községek által előterjesztett egyes határozatok és felelőzések intézettek el.

Előfizetési felhívás.

A „CSIKI LAPOK“ I. évfolyamának október—december havi negyedére új előfizetést nyitunk eddigi feltételeink mellett s egyúttal *felkérjük t. előfizetőinket, hogy a hátralevő díjakat annál is inkább szíveskedjenek beküldeni, — mivel tetemes kiadásaink minden künnlevő követelésünk beszédését szükségessé teszi.* Azon előfizetőinket pedig, kiknek előfizetésük a harmadik negyeddal lejárt, kérjük, hogy előfizetésüket minél hamarabb megújítani szíveskedjenek, hogy a lap szétküldésében semmi fennakadás ne történjék.

Előfizetési árak:

Egész évre	4 frt.
Félévre	2 frt.
Negyedévre	1 frt.

Előfizethetni Csikszeredában Györgyjakab Márton nyomdájában, — Gyergyó-Sz. Miklóson Kricsa Péter könyvkereskedésében.

Gyűjtők 6 előfizető után egy tiszteletpéldányban részesülnek.

Csikszereda, 1889. október hó

Teljes tisztelettel:

a „Csiki Lapok“
kiadóhivatala.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Városi tisztújítás.** Városunkban a tisztviselők választása e hó 5-én délelőtt ment végbe esekély érdeklődés mellett Becze Antal alispán elnöke alatt. A gyűlés lefolyása a következő volt: Alispán elnök a gyűlést 9 és 3/4-órakor a talán utolsó alkalommal gyakorlandó választási jogra való szép utalással megnyitván, a kandidáló bizottságba Dr. Betegh Antal indítványára a képviselő-testület részéről Gözsy Árpád és Dávid István választottak be, elnök a maga részéről pedig Gál Endre és Kovács Antal urakat hívta meg s a gyűlést 10 pre felfüggesztette. A kandidáló bizottság működéséről elnök következőket jelentette: A polgármesteri és közgyámi, valamint az első és másodtanácsosi állásokra sorrend szerint Eröss Elek, Tamás József, Lőrincz Ferencz és Dávid István ellenjelölt nélkül pályáztak s lettek kandidálva és e kijelentés után közfelkiáltással megis választva. A pénztárnoki és tiszti ügyészi állásoknál azonban ifj. Hajnód József és Szöts Ignác az első, dr. Betegh Antal és Nagy Sándor ügyvédek pedig a másodikra nézve állottak szemközt egymással s 11 tag írásbeli kérése folytán a szavazás kezdetét vette. Az eredményt alább közöljük. — A lemondás folytán megürült jegyzői állás betöltését is e gyűlés folyamára tűzte ki megyénk alispánja, s Györfi Károly oláhfalvi, Csizsér Elek pálfalvi és Balásy Lajos sztsimoni pályázók közül a kandidáló bizottság csakis utóbbit jelezvén, megválasztása szintén kimondatott. A városi mérnöki állás pályázó hiányában betöltetlenül hagyatik. — A szavazás eredménye a következő: A tiszti ügyészi állásnál Nagy Sándor 22, dr. Betegh Antal 14, — a pénztárnoki állásnál ifj. Hajnód József 27, Szöts Ignác 11 szavazatot nyertek mivel

utóbbi ellen azonban dr. Betegh Antal felfolyamodást jelentvén, a pénztárnoki állás ezúttal véglegesen betöltve nincs, sőt megsemmisítése a fennforgó körülmények folytán bizton remélhető, amennyiben Hajnód Józsefet törvény szerint megválasztani nem lehet. Ezek szerint új tisztviselő csakis a jegyző lesz, kinek megválasztatása azon reményt táplálja és éleszti bennünk, hogy egy fiatal, tehethéges erővel a városi tanács megint felfrissítettvén, ez Szereda városán rövid idő alatt előnyösen fog meglátszani.

— **Esküvő.** Román István megyei gazdasági vándortanító, lapunk munkatársa f. évi nov. hó 3-án vezette oltárhoz Jakab János csikszögödi birtokos kedves leányát Annát. Tartós és zavartalan boldogságot kívánunk az új párnak.

— **Papi gyűlés.** A felcsik esperes-kerületi papság őszi rendes korona gyűlését a szt. Péter és Pál apostolokról nevezett plebániában folyó évi október 29-én tartotta. A szentlélek segélyül hívása után d. e. fél 11 órakor mélt. és főt. Murányi Kálmán esperes elnök megnyitó beszédével vette kezdetét. E beszédből bárki is egy — minden egyházügyi s politikai mozanatot élénk figyelemmel kísérő; a kor kívánalmait szem előtt tartó, teljesíteni s teljesíteni kívánó esperesre ismerhetett. Nem csoda tehát ha az egész gyűlés által többször ismétlődő éljenzéssel fogadtatott s mint jövőre nézve is igen fontos, egész terjedelmileg jegyzőkönyvbe lett iktatva. A tárgysorozati egyes pontok mind szoros értelemben vett egyházi és iskolai természetűek lévén, csak a papságot érdeklőleg tárgyaltattak. A d. u. 2 óráig tartott gyűlést, végre házi gazda szíveséggel adott ebédje fejezte.

— **Időtöltéseinknek** sorozatát a helyi kisedőv-egyesület választmánya által f. hó 9-én szombaton rendezendő fillérestély nyitja meg. A műsorozat rövid, de annál érdekesebbnek ígérkezik, mivel gyermek-szinelőadás is lesz, mely után Gözsy Géza fog népdalokat énekelni zenekíséret mellett. Belépti díj 30 kr. A jótékonyezél iránti tekintetből felhívjuk a t. közönség figyelmét ez élvezetesen ígérkező estére.

— **Megható temetés.** A Romániában szerencsétlenül elhalt Fodor Ignác hazaszállított holttestét f. hó 1-én Mindenszentek napján helyezték öröknyugalomra Csiksomlyón. A közbeesésben állott szorgalmas gazda, tekintélyes ügyvéd és önálló gondolkozású törvényhatósági biz. tag életének lapunk legközelebbi számában ismertetett szerencsétlen vége a résztvevők nagy sokaságát hozta össze a végtisztesség megadására. — Az 1848—49-beli öreg honvédek zászló alatt, testületileg jelentek meg, hogy utolsó útján elkísérjék volt bajtársukat, a 23 éves korában Bem tábornok által sajátkezűleg vitézségi érdemjellel kitüntetett honvédkapitányt és egyletüknek elnökét. A temetési szertartás délután 2 órakor kezdődött. — A csikszeredai iparegyesület díszes gyászkozsijára helyezett koporsót a szebbnél-szebb koszorú nagy száma borította, melyekkel előbb a ravatal vala ékesen szegélyezve. Ezek közül följegyeztük a következőket: a gyermekei: „Édes atyánknak — megtört szívi gyermekei“ felirással. Továbbá: „Édes jó atyám, aludjál csendesen — Ludovika.“ „Forrón szeretett édes atyjának — bánatos szívi leánya, Berta.“ „Feledhetlen drága jó atyjának — megtört szívi leánya, Anna.“ „Aludjál csendesen édes jó apám — árva Rózácskád.“ „Itt hagyta, de nagy szellemed vezéricsillaga lesz lesujtott fiadnak.“ „Szeretett apósának — Pál István.“ „Fodor Ignác emlékének — Boeskor Mihályné és gyermekei.“ „Fodor Ignác emlékének — csikszeredai kartársai.“ „Fodor Ignác honvéd-századosnak, mint elnökének — a csikmegyei 1848—49-beli honvédek egylete.“ „A feledhetlen testvér és sógornak — Fodor Juliánna és férje Nagy József.“ Szalaggal ellátott, felirat nélküli koszorúkat küldöttek: Miklósi József honvédtársa és legbensőbb barátja, — továbbá: unokaöccse Nagy Sándor és neje Szentmártonról. Elővirágkoszorút küldöttek Vajdahunyadról sógornői és Kolozsvárról sógora László József és neje, Csiksomlyóról Paál Istváné. — A sirnál Imets F. Jákó t. főesperes, főgymnasiumi igazgató, mint őszinte barátja mondott megható gyászbeszédet, jobban mondva emlékbeszédet, melyben mig tartalmát tekintve, igen találóan és szépen méltatta a szerencsétlenül elhunyt-

nak erényeit és érdemeit, formai tekintetben valóságos szónoki mesterművet hallgatott végig a megilletődött gyászos közönség. Ezután Benedek István kir. törvényszéki iroda-igazgató és 1848—49-beli honvéd-főhadnagy lépett a sirhoz és indította könyekre a közönséget honvédtársai nevében mondott megható búcsújával. A búcsu-szózatot kívül még két mozsárágyu durranás emlékezteté a közönséget azon nehéz időkre és nagy küzdelmekre, melyek a magyar nemzetnek dicsőséget szereztek s jövőjének zálogát képezik, de a melyeknek vitéz harcosai most is egygyel kevesbedtek. Béke lengjen az elhunyt felett!

— **Gyergyói hírek:** Esküvő. Gyergyószentmiklósi Lukácsy Zakariás kereskedő folyó hó 19-én tartja esküvőjét özv. Bogdán Jánosné kedves és szép leányával Arankával. Az esküvő az örm. szert. egyházban fog megtartatni. Fogadják szerencse kívánatunkat. — A gyószentmiklósi szegénytanulók segélyező egyesület második társas-estélye a közbe esett halottak napja miatt 3-án tartatott meg, melynek lefolyásáról közelebbi számunkba referálunk.

— **A képviselőház** mult hó 28-án tárgyalta és be is végezte a közutakról szóló javaslatot. Többen szólaltak fel s módosításokat is nyújtottak be, melyek egy része el is fogadtatott. — 29-én harmadszori fölolvadásban is elfogadtatott a közutakról és vámokról szóló tjavaslat. Ezután a kereskedelmi miniszter terjesztette be jelentéseit, melyeket Helfy és a miniszter felszólalása után a ház tudomásul vett. Legközelebbi ülés keddre tüzetett ki.

KÖZGAZDASÁG.

Csikszeredai piaci árjegyzék.

Okt. 30-án.

Buza tiszta (hektoliterenként) 7 frt — kr. Buza közepes 6 frt — kr. Rozs 4 frt — kr. Árpa 3 frt — kr. Törökbuza 5 frt 50 kr. Zab 2 frt 50 kr. Borsó 15 frt. Lenese 16 frt. Fuszulyka 14 frt — kr. Kása 16 frt — kr. Burgonya 2 frt 50 kr. Marhahus (kggrammonként) 24 kr. Sertéshus 40 kr. Bercéshus 20 kr. Szalma (métermázsánként) — frt 70 kr. Széna mm. 2 frt 20 kr. Ökór párja 250 frt — kr. Tehén párja 100 frt — kr. Faggyugyertya (kilogrammja) — frt 60 kr. Tüzfű kbm. (1 méter) 2 frt — kr. Malacz darabja 1 frt — kr. Lud — frt 80 kr. Bány — frt — kr. Csirke párja 50 kr. 10 tojás 8 kr.

Budapesti levél.

A zónatarifa által alkotott élénkebb utazási kedv, minden bizonnal nagyobb hasznára van a fővárosnak mint az egyes vidéki városoknak. Ez azonban nem is lehet másképp, mert az ország központja a főváros, hol mindent olcsón és czél-szerűen bevásárolhatunk és jól értékesíthetjük termésünket vagy egyéb eladni valóinkat. A vidékre nézve tehát kétségkívül jó befektetésnek mondható az utiköltség címén elfogyott pénz, mert a fővárosban sokat lehet tapasztalni és látni, aránylag rövid idő alatt és a mi földolag, mindenki szükségleteit kívánsága szerint fedezheti. Bevásárlásainknál azonban csak jóhírű üzleteket keressünk fel. Néhány ilyen megbízható czéget a közönség szives figyelmébe ajánlani czélja jelen sorainknak.

Münz Mór L. női és férfi divatárak üzletében, Budapest, fürdő-utca 7. sz. a legnagyobb választékban kaphatók a legszilárdabb új találmányu férfingek és úri divatezikkék, vásznak és asztalneműek (Jäger-féle) normál gyapjúárak, valamint, női és úri harisnyák leghiresebb gyári raktára. Münz Mór L. üzlete már 30 év óta fennáll, a bécsi, budapesti kiállításon kitüntető oklevelet nyert, és jó áruiról különösen elterjedt hírneve van.

A női kézimunka cikkek, úgy előrajzolt, mint kezdett és kész áruk terén, a régi közkedvelt Wald Mihály czég (Budapest VII. király-utca 21. sz.) vitta ki magának a legjobb hírnevet. E czég a fent említett árucikkeket a legpontosabb kivitelben és a legkülönbélebb alakban szállítja. Miután a czég áruit önmaga gyártja szállítási képesség tekintetében, az ősszes bel-sőt a külföldi versenyel is legalább egyenrangúnak tekinthető. Bármi néven nevezhető kézimunka-kelések itt a legkiválóbb gyártmányokból raktáron tartatnak, miért is e czéget ez uttal a t. cz. hölgyvilágnak valamint ipariskoláknak és leánynevelő intézeteknek különösen ajánlhatjuk.

Drágakő-, arany-, ezüst-, ékszerárak, különlegességek és órákat Zirner Zsigmond, IV. váci utca 26. szám alatti jóhírnék ör-

vendő üzletében dús választékban és legjutányosabb ár mellett lehet beszerezni. Órák és mindennemű ékszerek javítását, továbbá ezimerek, monogramok stb. vésését szintén elvállalja. — Minden áruja a m. kir. fémjelző hivatal által hitelesítve van. Az eladott órákért 2 évi írásbeli jótállást nyújt. — Levelezés minden nyelven. — Karácsonyi-, újévi-, keresztelési-, menyasszonyi-, névnap- és alkalmi ajándékok stb. mindig a legújabb és legnagyobb választékban, igen jutányosan számított ár mellett készletben tartatnak. — Képes árjegyzéket kívánatra bérmentve küld.

Az oly jelentékeny édemeket szerzett Testory-czég (Budapesten, Gizella-tér), melynek főnöke már nem egy iparágat honosított meg hazánkban és jelenleg már hónapok óta Párisban tartózkodik, hol számos javításokat tanulmányoz, ez idén a legolcsóbb lámpákat ajánlja, melyek gyönyörű kiállításuk mellett teljesen veszélyes szagtalanok.

Pinczegazdászati cikkekben igen dús raktárt tart Nagy Ignác (Budapesten, Károly-körút 9. sz.). A Nagy-féle üzletben mindenféle pinczegazdászati cikkek, parafa dugók, palaczkok, palaczk-kupakok, vizaholyag, csersav, dugaszoló- és kupakoló-gépek a legjobb minőségben találhatók, — Raktáron tartja továbbá a Matievitz-féle hordómérőket és valódi Jullien port. — Fenti cikkekről képes árjegyzéket kívánatra bárkinek szívesen küldi meg.

Az őszi és téli idényre különösen érzékeny lábakra való cipőket a legjobban lehet bevásárolni a karlsbadi cipők-üzletlegesség raktárában, dorottya utca 8. sz. alatt. E régi jóhírnevű üzletben a legnagyobb választékban és legjobb minőségben kaphatók mindennemű úri-, női- és gyermekecipők a legolcsóbb árak mellett. Különlegességek tisztí- és vadász-cipőkben, valamint bakkancsok és bagaria esz-mákban. Vidéki megrendelések a legpontosabban eszközöltetnek és lábbelik mérték után készítettnek; árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Az őszi és téli idény közeledtével tanácsos meleg alóruhákról idejekorán gondoskodni, az ilyenű cikkek bevásárlására Jaeger tanár társulata, tulajdonos Jordán Károly (Budapest, Váci utca 30.) céget legjobban ajánlhatjuk. Az eredeti normál gypjuczikkek egyedüli főraktára Magyarország részére. Normál alsó ruhánemű férfiak, nők és gyermekek számára, valamint felső ruhák mértékszerinti készítése saját műtermében. A sok értéktelen utánzatoktól óva intjük a közönséget és kérjük a védjegyet megfigyelni, a melyen Jaeger tanár aláírása látható. — A czég szívesen küld kívánatra árjegyzéket.

Felelős szerkesztő: Dr. BOCSKOR BÉLA.

Főmunkatárs: VITOS MÓZES.

Kiadó: GYÖRGYJAKAB MÁRTON.

Szám 3209—1889. tlkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A gyergyószentmiklósi kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy gyergyószentmiklósi Madaras Imre végrehajtónak odaváló Bajna Ignác végrehajtást szenvedő elleni 100 frt tökekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a csikszeredai kir. törvényszék területén levő Gyergyószentmiklós község határán fekvő végrehajtást szenvedett és Bajna Antal s neje Benedek Rózália tulajdonát képező következő ingatlanokra: a gyergyóalfalvi 685 stjkvben A 1 r. rendsz. 2276—2280 hrszámokra 342 frt

2	5204	5
3	5270	10
5	5978	9
6	6104	6
8	8099	3
9	10461	10
10	11097	5
11	11256	10
14	12512	9
15	12757	4
16	12944	13
17	13818	20
19	15812	2
21	16608, 16639	4
23	20100	5
24	21906	12
25	22597, 22598	28
26	25999	23
27	27549	5

— továbbá a végrehajtást szenvedett, valamint Bajna Antal, Bajna Elek, Leopold Károly, Leopold Viktoria, Leopold József és Leopold Rózália tulajdonát képező következő ingatlanra: a gyergyószentmiklósi 1231 sz. tjkvben A 1 r. rendsz. 6404—6466 hrszra 7 frt, — valamint a végrehajtást szenvedett és Bajna Antal, továbbá Madaras Imre és neje Blénesi Károlina tulajdonát képező következő ingatlanra: a gyergyószentmiklósi 1246. sz. tjkvben A 1 r. 22013 hrszra 44 frt, — és

vége a végrehajtást szenvedett és Bajna Antal, továbbá Ballo Imre és neje Blénesi Franciska tulajdonát képező következő ingatlanra: a gyergyószentmiklósi 2242. számú telekjegyzőkönyvben A 1 r. rendsz. 21935, 21936 hrszámra 14 frtban ezennel megállapított kikialtási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1889. évi december hó 17-ik napján délelőtti 9 órakor Gyergyóalfalu község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikialtási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről a kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Gyó-Szentmiklóson 1889. évi szeptember hó 23-ik napján.

A gyószentmiklósi kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóságtól.

Szacsvay Imre,
kir. aljbíró.

Községeknek külön árak!!

Száj- és köröm-
fájás ellen
leghathatósabb szer

a melyet
szavatolt
kitűnő
minőség-
ben
kicsiben és jutányosan
ajánl

Szávoszt Alfonz,
az országos magyar gazdasági
egyesület pártfogása alatt álló
magkereskedés és gazdasági cikkek
üzlete Budapest, Arany-János
utca 11 szám.

4—5

ÉRTESÍTÉS.

Tisztelt megbizóimat van szerencsém értesíteni, hogy

ügyvédi irodámat

eddig lakásomról mai napon

Vár-utca 214. szám alá

(az új megyeház mellett) helyeztem át.

Csikszereda, 1889. október 30.

Dr. BOCSKOR BÉLA.

köz- és váltó-ügyvéd.

Legolcsóbb budapesti árak részletezés és jóállás mellett.

Kézi, járgányos löreji és gőz
cséplőgépek.
Tisztító és Baker rosták, konkolyválasztó
és osztályozó-gépek.
Szecskavágók, Varrógépek,
Tüztecskendők, Harangok és Kútak
részletfizetésre, jóállás mellett választhatók
**legolcsóbb budapesti árakon, fuvar
felszámítása nélkül raktáronon.**
100 kgr. finom GÉPOLAJ 40 frt. — 100 kgr. legfinomabb
valódi hamisítatlan GÉPOLAJ 50 frt. — Hordóval oleószobban.
Minden 2 hétbe egész friss és legjobb minőségű
BECSINI PORTLAND-CEMENT
5 frt 50 kron és **HIDRAUL-MÉSZ** 4 frton
100 kilónként szállithatók itteni raktáromban.
RIEMER EDE,
első székely gépraktár Székely-Udvarhelyt

Minden gép kipróbálva adatik ki raktáromból!

8—8

